

Brittiläinen Imperialismi

TEOLLINEN pula Englannissa on kehittymässä huippuunsa, kirjoitetaan erään suurkaupungin päivälehdessä ulkomaanosastolla. Tuossa lauseessa ei ole vähintäkään tilaa epäilylle. Jokainen suurempi päivälehti ja julkaisu Yhdysvalloissa on viimeaikoina yhä enemmän joutunut lainaamaan huomiota tuolle merentakaiselle maailman vallalle ja sen sisäiselle kehitykselle. Maailmanvaltana Englanti ja sen liittolaisryhmät todellakin ovat jättäjämaaisena puntarina osoittamassa sitä äärimmäisen vakavaa tilannetta, johon koko kapitalistinen maailma on jälkeen maailmasodan kulkeutunut. Uuden sodan pilvet leijailevat suurkapitalististen maiden taivaalla entistä uhkaavampina. Sellaiset rauhanesitykset, joita m. m. Yhdysvaltain puolesta Mr. Kellogg on äskettäin esittänyt, ovat vain todisteita uhkaavasta tilanteesta. Yhdysvaltain edullinen asema edellyttää rauhan tarjoamista niillä ehdoilla, joita se tarjoaa. Voimme yhtyä erään opettajan kuvaukseen, että Yhdysvallat on kuin sellainen mies, joka on voittanut toiset asetetut miehet, saanut heidän rahansa ja aseensa ja nyt esittää voitetuille rauhaa ja aseistariisumista. Englannin tilanne kuitenkin osoittaa, että mitään todellista aikomustakaan ei voi kapitalistisessa maailmassa olla rauhan takaamiseksi. Kysymyksessä ei nimittäin ole sen vähempää kuin Englannin asema maailmanvaltana, jatkuuko sitä edelleen vai täytyykö sen pirstoutua ja menettää se mahtava asema, jonka se saavutti jo kuudennellatoista vuosisadalla, ja joka valta perustui sen edulliseen asemaan Atlantin rannikolla koko nousevan Euroopan edessä olevana (valtamereväyliä) hyväkseen käyttävänä valtana.

KORKEIMMILLEEN nousi Englannin maailmanvalta yhdeksännellätoista vuosisadalla. Luonnonrikkauksia oli helppo riistää, valtamereväylät olivat sen kontrollin alaisina ja valtakunta laajeni suoranaisesti kaikkialle maapallon pinnalla. Tällä kertaa on Englannilla vailanalaisia alusmaita ja itsehallinnollisia alusmaita kaikkialla. Sellaisia ovat Canada, Amerikassa; Australia, etelä-Afrika, Uusi Seelanti ja Newfoundland, jotka ovat itsehallinnollisia ja osaksi kehittäneet jo oman kapitalistiryhmänsä; Intia, Egypti, itä-Afrika ja Mesopotamia, jotka ovat "suojelusmaita" ja täydellisesti Englannin

alamaisia kapitalistisiin yrityksiinsäkin nähden; epäsuorasti sen vallanalla olevia Portugali siirtomaineen, Argentiina, Hollannin "alusmaat" itä-Intiassa ja melkoisen pitkälle myös Norja pohjois-Europassa.

Kotoinen teollisuus rappiolla

Nykyisen kansainvälisen kapitalismin sisäinen tilanne jo tarkoittaa sitä, että mikä hyvänsä maailmanvalta, jonka vallanalaisuus on näin laaja, on ja täytyy olla täynnänsä teollisuus- ja kauppapulmia. Jokaisessa maailman kolkassa on syrjäisiä tukkijoita ja aina tapahtuu siis jotain selaista, että se vaikuttaa tämänlaiseen val-

talkuntaan joko lievemmin tai vakavammin. Ja varsinkin kun otamme huomioon, että Englannista itsestään ei ole sen kansan elättäjää, puhumattakaan sen jättiläismäisen kapitalistiluokan olemassaololle välttämättömien riistovoittojen tuottamisesta. Englannin väestöstä on noin 6 pros. maanviljelijöitä ja tuskin yksi kolmasosa maassa kulutetusta ravinnosta on kotoista tuotetta. Englantilaisen kapitalistiluokan pääomavarastot viime vuosiin asti ovat olleet suuremmat kuin minkään muun maan kapitalistiluokan pääomat.

Nämä kaksi seikkaa asettavat Englannin eteen ratkaisemattomat pulmat. Siirtomaiden säilyttäminen ja yhä uusien valtaaminen, jolle tämä mahtavuus on perustettu, on edessä, mutta se alkaa käydä, kuten sanottu, nykyisen tilanteen vallitessa mahdottomaksi. Sellaisissa maissa kuin Canada ja Australia, alkaa kehittyä itsenäinen ja Amerikan kapitalistien kanssa läheisessä yhteydessä oleva omistava luokka, jonka edut eivät ole yhdenmukaisia brittiläisten kapitalistien etujen kanssa. Pulma on vaikea, perin vaikea. Kotoinen teollisuus kulkee huonosta pahempaan. Hiilivarastot, jotka ennen olivat kotoisen teollisuuden varmoja kohottajia, alkavat olla vaikeammin saatavissa. On muistettava, että Englannissa aikaisemmin oli maailman helpoimmin riistettävät hiilivarastot ja olivat lähellä merisatamia, joista hiiltä oli helppo kuljettaa sekä kotimaan eri osiin, että ulkomaille. Väitetään, että Englannin terästeollisuus voisi olevien malmivarastojen vuoksi vielä nousta kahdenkertaisesti siitä, missä se nykyään on, mutta hiilen tuottamisen kustannukset, koksen hinta y. m. tähän puoleen kuuluvat seikat ovat käyneet ylitsepääsemättömiksi pulmiksi. Sanotaankin, että Englannin terästuotannon määrittelee sen hiilentuotanto. Ja kun nämä kaksi kotoista tuotannon haaraa, joille itse asiassa Englannin sisäinen ja koko sen maailmanvaltaan nostanut alkuunpaneva voima perustuivat, siihen luettuna höyrylaiva-ajakauden alkaessa vallattu valtameriliikenne-ylivaltakin, kun nämä kaksi alkavat täten rappeutua, ei ole ihmettelemisen syytä, miksi maailman huomatuimmat

suurkaupunkien lehdet niin paljon puhuvat Englannin teollisuuspulmista.

Kurjuus ja nälkä kasvaa

Lainaanme tähän erään Lontoossa olevan sanomalehtikirjeenvaihtajan selostuksesta ne kohdat, joissa hän — nähtävästi asiantuntijan varmuudella — selostaa sitä puolta Englannin teollisen kriisin seurauksista, joka koskee työtätekevää luokkaa. Selostettuaan, miten siirtomaiden saanti ja jo olevien siirtomaiden ja alusmaiden kehittäminen on tullut päivän kysymykseksi Lontoon kapitalistien keskuudessa, kirjoittaa hän seuraavaa:

”Brittiläisiä hiiikaivantoja, tekstiilitehtaita, rauta- ja terästeollisuutta sekä rautateitä pidetään yllä tappiolla. Työttömien lukumäärä, joka hitaasti laski miljoonaan, on kuluneen kesän aikana nousnut jälleen 300,000:lla, ollen nykyään huomattavasti yli 1,300,000. Väkiluvun lisääntyminen on melkein pysähtynyt, jopa laskenutkin Skotlannin rajan takana. Englannissa on syntyväisyys laskenut paljon alemmaksi kuin se on Ranskassa. Tätä huolimatta myöntävät vallassaolijat, että siirtolaisuus on ainoa mahdollinen parannus työttömyydelle (he kun eivät muka käsitä, että työväestön työpäivää voitaisi lyhentää). Äskettäin annetut viralliset tilastot osoittavat, että maassa on 200,000 mainaria, joille ei ole enää milloinkaan työtä hiiikaivannoissa.

”Liikepuolelta voidaan Britanniaa verrata yhtiöön, joka on tehnyt suuria voittoja teollisuudestaan ja sijoittanut voittonsa muille aloille, nyt kärsien tappiota omasta teollisuudestaan, mutta maksaen osinkovoittoja niistä sijoituksista, joilla on menestystä ulkopuolella oman teollisuuden. Ja Britanniaan nähden on asia vielä pahempi siinä suhteessa, että se joutuu maksamaan noin \$1,250,000 päivässä työttömyysavustusta työläisille, joiden on pakko elää joutilaisuudessa.

”Maailmansodan kiihoittama maailman taloudellinen uudistautuminen on perustekijänä Britanniassa. Kivihiili, jolle menestys perustui, on luovuttanut paikkansa öljylle. Samalla kertaa kun kivihiilen kulutus maailmassa on pysynyt entisellään

ja joissakin suhteissa vähentynytkin, tuotetaan sitä jatkuvasti liikaa ja Britannia ei voi kilpailla hiilen tuottamisessa saksalaisten eikä puolalaisten tuottajien kanssa. Samanlainen tilanne vallitsee raudan ja teräksen alalla, joita kilpailu jatkuvasti lamauttaa. Ja kutomoalalla nousee suuria tehtaita sellaisiin maihin, jotka ennen ostivat tuotteensa Britanniasta, kuten Kiinaan ja Intiaan, joissa alkuasukkaat muodostavat halvan työvoiman. Tämän lisäksi näissä maissa on käynnissä kiihkeä boikotti brittiläisiä tuotteita vastaan. Tämän osoittavat selvästi laivayhtiöiden ja rautatieyhtiöiden finanssiraportit.

Vakavia seurauksia odotettavissa

“Näiden seikkojen valossa voidaan pitää varmana, että vuosisadan kestänyt brittiläinen maailmanvallan laajeminen on päättynyt ja rappeutumiskausi alkanut. Kotimainen tuotanto ei missään suhteessa kykene vastaamaan tungokseen asti täynnä olevan maan kansan tarpeita. Ellei entisiin keinoihin voida turvautua eikä mitään uusiakaan niiden kaltaisia voida keksiä, täytyy miljoonien Englannissa kuolla nälkään. Käytännössä tämä kuitenkin suoranaisesti tapahtuen on mahdotonta, sillä työväestö Englannissa tunnetusta rauhallsuudestaan huolimatta on voimakas ja tulee nousemaan vakaviin otteluihin ennenkuin tietäen alistuu nälkäkuolemaan. Brittiläisen “näytelmän” jatkuminen tapahtuu nykyään samoilla ehdoilla kuin tapahtui vanhan Rooman vallan aikana, jolloin suurille työttömien joukoille piti hallituksen puolesta kustantaa maissia ja öljyä, että eivät olisi kuolleet nälkään.

“Tory-hallitus pyrkii kahdella tavalla jatkamaan elämäänsä. Ensiksikin se tahtoisi ankarampia tulliasetuksia kotimaisen teollisuuselämän kohottamiseksi ja toiseksi työläisten palkkoja laskettavaksi mahdollisimman alas ja työpäivää jatkettavaksi mahdollisimman pitkäksi. Ensimmäinen keino ei suinkaan lisää brittiläisille tavaroille menekkiä ulkomaille, joka olisi kapitalistien kannalta katsoen välttämätöntä ja toinen keino on mahdotonta siksi, että palkat ovat jo siksi alhaalla, että työväestön elintaso ei voida laskea, ellei heitä pakoteta suorastaan kuole-

maan nälkään työn ääressä. Työväestö tietysti vastustaa molempia keinoja, tullen korottamista siksi, että se nostaisi elintarpeiden hintoja ja palkkojensa laskemista siksi, että nykyisilläkään palkoilla ei voi saada läheskään terveyttä vastaavaa elintaso.

“Se ilmeinen tosiasia,” jatkaa kirjeenvaihtaja, “että koko työväenluokan tilanne on vaarallinen, pitää hallitusta hermostuneessa mielentilassa. Nykyinen brittiläinen järjestelmä ei enää sovellu maailman olosuhteisiin. Ja ilman sitä — yksinäisenä pikku-Englantina — tulisi toistakymmentä miljoonaa ihmistä suorastaan ajaa johonkin pois maasta tai tappaa, että jällellä oleville riittäisi elämän välttämättömyyksiä. Miljoonien asema kurjistuu päivä päivältä ja on mahdollista, että brittiläinen työväestö, vaikka se ei olekaan tunnettu marksilaisesta vallankumousohjelmastaan, joutuu ottamaan askeleita, joiden seurauksista kukaan ei voi mitään varmaa mennä ennusteilemaan.”

Alkaako Britannia sodan?

Kuten edelläolevasta kirjeenvaihtajan selostuksesta huomaamme, on brittiläinen maailmanvalta itse asiassa sellaisessa tilanteessa, että sen hajoamisprosessi ei ole ainoastaan alkanut, vaan on se jo melkoisen pitkällä. Me emme voi kapitalistien keskinäisestä solidarisuudesta ajatella niin pitkälle, että se estäisi muita maailman kapitalistiryhmiä käyttämästä Britannian asemaa hyväkseen. Päinvastoin on kaikkialla havaittavissa että erinäiset vallat yrittävät kiihoittaa siirtomaasotia ja -kapinoita missä siitä heille suinkin olisi hyötyä cmien maailmanvaltauspyrkimystensä edistämiseksi. Sellaiset seikat kuin sääli ja ihmiskunnan hyvinvointi eivät kapitalistiselle taloudelle merkitse mitään, sillä sitä johtaa sokea riistovoiton ahneus; se on sen elämä. Ristiriitoja pyritään synnyttämään kaikkialla ja hvvin todenmukaiselta näyttää, että Englannin “liian suureksi kasvanut perhe” tulee asioiden nykyisen kehityksen edistyessä hajoamaan tavalla tai toisella.

Salliiko Englannin kapitalistiluokka tätä, on toinen asia. Mitä se voi tehdä, on kysymys, johon tähänastinen kapitalisti-

sen maailman historia ei voi antaa muuta vastausta kuin sodan. Mitenkään muuten ei koskaan ole riistojärjestelmän synnyttämiä taloudellisia kriisejä yritettykään ratkaista, kuin syöksemällä kansakunnat verileikkiin. Ja tällä kertaa on muistettava, että Yhdysvallat ovat juuri voimakkaimpina tekijöinä Britannian maailmanvallan horjumiseen. Toiselta prolen Yhdysvaltain asema, sen jättiläismäisyydestä huolimatta, on aivan toinen talousmaantieteellisestikin katsottuna kuin Britannian. Yhdysvalloilla on yhtenäinen maailmanvalta. Pienet kahakat latinalaisen Amerikan maissa eivät merkitse tämän maan kapitalistiluokan maailmanvaltaan enem-

Yhdysvallat tarjoo rauhaa ja rakentaa "rauhan kyyhkysiä."

pää kuin merkitsee Sinn Feinerien kapina Irlannissa Britannian maailmanvaltaan. Amerikan alusmaissa ei ole havaittavissa sitä ilmiötä kuin on Britannian maissa, Canadassa, Australiassa ja suureksi osaksi myös Uudessa Seelannissa ja Afrikassakin, joissa edellisissä kehittyi amerikalaisen pääoman liittolaisryhmiä ja tapahtuu suo-

ranaista amerikalaisen pääoman voimakasta valtausta ja jälkimäisessä uhkaa toisten suurvaltojen pyrkimykset. Valtamerillä on Yhdysvaltain voima Englantiin nähden kasvanut satumaisesti jälkeen sodan ja voidaan sanoa, että se on samassa suhteessa Englannilta haihtunut. Kansainliitto on liian heikko toimimaan liikennepoliisina valtamerillä silloin kuin nämä kaksi jättiläistä siellä alkavat riidellä kulkuoikeuksista. Mikään muukaan voima ei niiden ja muidenkaan maiden valtauspyrkimyksiä ja niissä käytettäviä keinoja voi määrätä.

Kuka alkaa sodan, riippuu siitä kenellä siinä on eniten ryöstömahdollisuuksia nähtävissä. Britannian pyrkimyksistä eri osissa maailmaa ei suinkaan puhuta Yhdysvaltain lehdistössä, eikä muidenkaan maiden lehdistöissä, tarkoituksettomasti. Ja jos milloinkaan rauhan aikana on sotakiihotus ja varustautuneisuuskiihotus ollut korkealla Yhdysvalloissa, Englannissa, Ranskassa, Puolassa y. m. niin on se nykyään. Emme suinkaan työläisinä vedä tästä sellaista johtopäätöstä, että näin huvin vuoksi tehtäisiin. Meidän tulisi käsitellä mitä tuo kaikki tarkoittaa juuri meille, jotka joudumme näiden maailmanvaltojen riistoahneudesta johtuvat riidat käytännöllisesti taistelemaan. Se sodassa voittaa, kellä on paremmat armeijat ja paremmat koneet, mutta varsinkin se, jolla on edullisempi asema.

Työläisten asema työvoimansa hallitsijoina on kaikkia ylinnä ehdolla, että se on järjestetty. Joko sinä lukija ole jäsen I. W. W. liitossa? Ellet ole, niin värväydy, sillä voi olla mahdollista, että ellet surmaannu työmaalla varsin lyhyen ajan sisällä, saatat joutua värväytymään riistoluokan armeijaan.

